

Ջոնաթան Սվիֆթ

ԳՈՒԼԻՎԵՐԻ
ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Gulliver's Travels
Jonathan Swift

Գուլիվերի ճամփորդությունները
Ջոնաթան Սվիֆթ

Թարգմանիչ՝ Լիլիթ Մկրտչյան
Երևան, 2026 թ.

Novus Liber

Yerevan, 2026

ՀՏԴ 821.111-31 Սվիֆթ

ԳՄԴ 84(4Մք)-44

Ս 856

Armenian translation © 2026 Lilit Mkrtchyan

Հայերեն թարգմանություն © 2026 Լիլիթ Մկրտչյան

Բոլոր իրավունքները պաշտպանված են:

Սույն գրքի որևէ մաս չի կարող վերարտադրվել, պահվել տեղեկատվական համակարգերում կամ փոխանցվել որևէ ձևով կամ միջոցներով (էլեկտրոնային, մեխանիկական, ձայնագրման, լուսապատճենահանման և այլն) առանց հրատարակչի գրավոր թույլտվության, բացառությամբ տեղեկատվական նպատակներով արվող կարճ մեջբերումների՝ հեղինակի կամ թարգմանչի անվան հստակ նշմամբ:

ISBN 978-9939-9385-7-8 (էլ. հրատ.)

ISBN 978-9939-9385-6-1 (տպագիր)

ISBN 978-9939-9385-6-1

Gulliver's Travels

Jonathan Swift

Գուլիվերի ճամփորդությունները Ջոնաթան Սվիֆթ

Ջոնաթան Սվիֆթի «Գուլիվերի ճամփորդությունները» համաշխարհային գրականության դասական ստեղծագործություններից է, որը համադրում է արկածային պատմությունը, սուր սատիրան և խորքային փիլիսոփայական դիտարկումները:

Գիրքը ներկայացնում է Լեմյուել Գուլիվերի չորս արտասովոր ճամփորդությունները տարբեր երկրներ, որոնցից յուրաքանչյուրը յուրահատուկ ձևով արտացոլում է մարդկային հասարակության կառուցվածքը, բարքերը և մտածողությունը: Լիլիպուտ և Բրոդնիգնագ երկրներում, ինչպես նաև Լապուտա և Յույինհն աշխարհներում, հեղինակը ստեղծում է խորհրդանշական իրականություններ, որոնց միջոցով քննադատում է իր ժամանակի քաղաքական, գիտական և սոցիալական երևույթները:

Սվիֆթի սատիրան ուղղված է ոչ միայն իր դարաշրջանին, այլև ընդհանրապես մարդկային բնույթին՝ բացահայտելով իշխանության ձգտումը, ինքնահավանությունը, կեղծ գիտությունը և բարոյական թուլությունները: Միևնույն ժամանակ, ստեղծագործությունը պահպանել է իր գրավչությունը որպես արկածային պատմություն՝ ընթերցողին ներգրավելով երևակայական աշխարհների միջոցով:

«Գուլիվերի ճամփորդությունները» բազմաշերտ գործ է, որը կարելի է ընթերցել և՛ որպես արկածային վեպ, և՛ որպես հասարակական ու բարոյափիլիսոփայական քննադատություն:

Թարգմանիչ՝ Լիլիթ Մկրտչյան

Խմբագրական նշում

Սույն հրատարակության թարգմանությունը կատարվել է մեծ ուշադրությամբ և խնամքով՝ ձգտելով հնարավորինս հավատարիմ մնալ բնագրի իմաստին, կառուցվածքին և գաղափարական ընթացքին՝ միաժամանակ պահպանելով հայերենի բնական հնչողությունն ու գրական արժանապատվությունը:

Տերմինաբանական և ոճական լուծումները ընտրվել են գիտակցաբար՝ հաշվի առնելով թե՛ բնագրի ներքին տրամաբանությունը, թե՛ հայերեն գրական ավանդույթը:

Թարգմանության նպատակն է եղել ստեղծել այնպիսի տեքստ, որը հայերենում կընթերցվի բնական և ամբողջական՝ առանց արհեստական «թարգմանվածության» զգացողության:

Միևնույն ժամանակ, ցանկացած թարգմանություն անխուսափելիորեն կրում է թարգմանչի լեզվական մտածողության և մեկնողական ընտրությունների հետքը: Այդ պատճառով «Novus Liber» հրատարակչությունը այս աշխատանքը դիտում է որպես հեղինակային թարգմանություն՝ իրականացված լեզվական և մեկնողական ինքնուրույն մոտեցմամբ:

Ընթերցողներին և հետազոտողներին առաջարկվում է այն դիտարկել որպես թարգմանության հնարավոր տարբերակներից մեկը՝ բաց համեմատության, քննարկման և մեկնությունների համար:

Գրական լեզուն կենդանի համակարգ է, և որևէ հրատարակություն չի կարող հավակնել բացարձակ կատարելության:

Եթե ուշադիր ընթերցողները նկատեն տառասխալներ կամ տեխնիկական վրիպումներ, հրատարակչությունը միայն երախտագիտությամբ կընդունի դրանց վերաբերյալ տեղեկությունները՝ info@novusliber.com հասցեով:

Նախաբան

Ջոնաթան Սվիֆթի «Գուլիվերի ճամփորդությունները» առաջին անգամ լույս է տեսել XVIII դարում՝ իբրև ճամփորդական արկածների գիրք, սակայն ժամանակի ընթացքում պարզ է դարձել, որ այն այդ սահմանումից անհամեմատ ավելի լայն և խոր գործ է: Այն միաժամանակ սուր քաղաքական երգիծանք է, մարդկային բնույթի անողոք վերլուծություն և բանականության սահմանների քննություն:

Տարիների ընթացքում այս ստեղծագործությունը հաճախ ներկայացվել է կրճատված, պարզեցված ու «մեղմացված» տարբերակներով՝ առավելապես որպես մանկական կամ զվարճալի ընթերցանություն: Այդպիսի հրատարակումները, թեև նպաստել են գրքի տարածմանը, հաճախ զրկել են այն իր հիմնական ուժից՝ խորքային փիլիսոփայական և սատիրիկ բովանդակությունից: Թվում է, թե որոշ խմբագիրներ և հրատարակիչներ փորձել են խուսափել Սվիֆթի բաց և երբեմն անողոք անկեղծությունից՝ մեղմացնելով կամ շրջանցելով նրա ամենասուր դիտարկումները:

Սակայն «Գուլիվերի ճամփորդությունները» իրականում այնպիսի գործ է, որը պետք է ընթերցել ամբողջությամբ՝ առանց կրճատումների և առանց գաղափարական միջամտության: Միայն այդ դեպքում է հնարավոր լիովին ըմբռնել հեղինակի մտադրությունը՝ ցույց տալու, թե որքան հարաբերական են մարդկային համոզմունքները, որքան խոցելի է բանականությունը և որքան հաճախ է առաջընթացի անվան

տակ թաքնվում դատարկությունը կամ նույնիսկ խեղաթյուրումը:

Այս հրատարակության նպատակն է ներկայացնել ստեղծագործությունը ամբողջական ու հավատարիմ ձևով՝ պահպանելով Սվիֆթի լեզվի պարզությունն ու ճշգրտությունը, ինչպես նաև նրա մտքի սրությունը: Ընթերցողին առաջարկվում է ոչ թե հեքիաթ կամ արկածային պատմություն, այլ մի գործ, որը պահանջում է ուշադրություն, քննադատական մտածողություն և պատրաստակամություն՝ առերեսվելու հեղինակի անկեղծ դատողություններին:

GULLIVER'S TRAVELS
into several
REMOTE NATIONS OF THE WORLD

BY JONATHAN SWIFT, D.D.,
Dean of St. Patrick's, Dublin.

First published in 1726-27.

ԳՈՒԼԻՎԵՐԻ
ԵՎ ՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
դեպի աշխարհի մի քանի հեռավոր երկրներ

ՋՈՆԱԹԱՆ ՍՎԻՖԹ,
աստվածաբանության դոկտոր,
Դուբլինի Սուրբ Պատրիկի Ակադեմիայի
դեկան

Առաջին հրատարակությունը՝ 1726-27 թթ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՅՐԱՏԱՐԱԿԳՅԻՑ՝ ԸՆԹԵՐՑՈՂԻՆ	12
ՆԱՎԱՊԵՏ ԳՈՒԼԻՎԵՐԻ ՆԱՄԱԿԸ ԻՐ ՉԱՐՄԻԿ ՌԻՉԱՐԴ ՍԻՄՓՍՈՆԻՆ	15
Մաս I. Ճամփորդությունն դեպի Լիլիպոլոս	24
Գլուխ I.....	24
Գլուխ II.....	42
Գլուխ III.....	59
Գլուխ IV.....	72
Գլուխ V.....	81
Գլուխ VI.....	92
Գլուխ VII.....	110
Գլուխ VIII.....	125
Մաս II. Ճամփորդությունն դեպի Բրորդինգնագ	136
Գլուխ I.....	136
Գլուխ II.....	156
Գլուխ III.....	166
Գլուխ IV.....	184
Գլուխ V.....	192
Գլուխ VI.....	205
Գլուխ VII.....	220
Գլուխ VIII.....	231
Մաս III. Ճամփորդությունն դեպի Լապոլտա, Բալնիբարբի, Գլաբբդաբդրիբ, Լագգնագգ և Ճապոնիա.....	251
Գլուխ I.....	251

Գլուխ II.....	261
Գլուխ III.....	276
Գլուխ IV.....	288
Գլուխ V.....	299
Գլուխ VI.....	311
Գլուխ VII.....	322
Գլուխ VIII.....	329
Գլուխ IX.....	340
Գլուխ X.....	346
Գլուխ XI.....	361
ՄԱՍ IV. Ծամփորդությունն դեպի Հուլիսինհնմ.....	367
Գլուխ I.....	367
Գլուխ II.....	378
Գլուխ III.....	388
Գլուխ IV.....	398
Գլուխ V.....	406
Գլուխ VI.....	418
Գլուխ VII.....	431
Գլուխ VIII.....	442
Գլուխ IX.....	451
Գլուխ X.....	460
Գլուխ XI.....	471
Գլուխ XII.....	485
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	496

ՀՐԱՏԱՐԱԿԳՉԻՑ՝ ԸՆԹԵՐՑՈՂԻՆ

(Ինչպես գրված է բնագրի առաջին հրատարակության մեջ)

Այս ճանապարհորդությունների հեղինակ պարոն Լեմյուել Գուլիվերը իմ հին ու մտերիմ բարեկամն է. հնարավոր է, որ մենք նույնիսկ որոշ ազգակցական կապ ունենք մայրական կողմից:

Մոտ երեք տարի առաջ պարոն Գուլիվերը՝ հոգնելով Ռեդրիֆում գտնվող իր տուն այցելող հետաքրքրասեր մարդկանց բազմությունից, իր հայրենիքում, Նոթինգհեմշիրում գտնվող Նյուարկի մոտ, գնեց մի հարմարավետ առանձնատուն և մի փոքր հողատարածք: Պաշտոնաթող լինելուց հետո, ներկայումս նա բնակվում է այդ տանը՝ վայելելով հարևանների հարգանքն ու բարյացկամությունը:

Թեև պարոն Գուլիվերը ծնվել է Նոթինգհեմշիրում, որտեղ բնակվում էր նրա հայրը, ես մի անգամ նրանից լսել եմ, որ իր ընտանիքը ծագումով Օքսֆորդշիրից է: Ի ապացույց այդ փաստի՝ նկատել եմ, որ այդ գավառի Բանբերի քաղաքի եկեղեցու գերեզմանատանը կան մի քանի Գուլիվերների գերեզմանաքարեր ու հուշարձաններ:

Մինչև Ռեդրիֆից հեռանալը նա այս ձեռագրերը վստահեց ինձ՝ թույլատրելով տնօրինել դրանք այնպես, ինչպես հարմար կգտնեմ: Ես երեք անգամ ուշադրությամբ ընթերցեցի դրանք: Շարադրանքի ոճը շատ պարզ ու հասարակ է, և միակ թերությունը, որ գտա, այն է, որ հեղինակը, ինչպես հաճախ անում են ճանապարհորդները, երբեմն չափազանց խորանում է մանրամասների մեջ: Անշուշտ, ամբողջ պատմության մեջ

ակնհայտորեն զգացվում է ճշմարտության շունչը: Եվ իրականում հեղինակն այնքան հայտնի է իր ճշմարտախոսությամբ, որ Ռեդրիֆի նրա հարևանների շրջանում անգամ մի տեսակ ասացվածք կա. երբ որևէ մեկը ցանկանում է հաստատել որևէ բանի հավաստիությունը, ասում է՝ «Ճշմարիտ է, ինչպես եթե հենց պարոն Գուլիվերն ասեր»:

Մի քանի հարգարժան անձանց խորհրդով, որոնց հետ հեղինակի թույլտվությամբ հաղորդակցվել են այս ձեռագրի մասին, այժմ համարձակվում են այն հանձնել հանրային ուշադրությանը՝ հուսալով, որ առնվազն միառժամանակ այն ավելի հաճելի ընթերցանյութ կլինի մեր երիտասարդ ազնվականների համար, քան քաղաքականության և կուսակցական վեճերի ներկայիս դատարկ գրագրությունը:

Այս հատորը թերևս կարող էր երկու անգամ ավելի մեծ լինել, եթե ես ինձ ազատություն չվերապահեի կրճատելու բազմաթիվ հատվածներ, որոնք վերաբերում էին քամիներին և մակընթացություններին, ինչպես նաև նավաստիներին բնորոշ ժարգոնով արված՝ նավի կառավարման մանրամասն նկարագրություններին, երկայնությունների ու լայնությունների աշխարհագրական հաշվարկներին, ինչի կապակցությամբ մտավախություն ունեմ, որ պարոն Գուլիվերը կարող է դժգոհել: Սակայն մտադրությունս բարի էր, որովհետև որոշեցի գիրքը հնարավորինս հարմարեցնել ընթերցողների ընդհանուր ընկալունակությանը: Եվ եթե ծովային գործերի մեջ իմ սեփական անտեղյակությունը ինձ դրդել է սխալներ թույլ տալ, ապա դրանց համար միայն ես եմ պատասխանատու: Իսկ եթե որևէ ճանապարհորդ ցանկանա տեսնել ամբողջ աշխատությունը ճիշտ

այն ձևով, ինչպես այն դուրս է եկել հեղինակի գրչի տակից, ապա
ես պատրաստ եմ բավարարել նրա ցանկությունը:

Ինչ վերաբերում է հեղինակի մասին այլ մանրամասներին,
ապա ընթերցողը բավարար տեղեկություն կստանա գրքի հենց
առաջին էջերից:

ՌԻՉԱՐԴ ՍԻՄՓՍՈՆ

ՆԱՎԱՊԵՏ ԳՈՒԼԻՎԵՐԻ ՆԱՄԱԿԸ ԻՐ ՉԱՐՄԻԿ ՌԻՉԱՐԴ ՍԻՄՓՍՈՆԻՆ

Գրված է 1727 թվականին

Յույս ունենմ, որ երբ անհրաժեշտություն առաջանա, դու պատրաստ կլինես հրապարակայնորեն ընդունելու, որ հենց քո շարունակական հորդորներով ինձ համոզեցիր հրատարակել իմ ճամփորդությունների բավականին ազատ և անկանոն նկարագրությունը՝ առաջարկելով նաև վարձել երկու համալսարաններից մեկի շրջանավարտ կամ ուսանող որևէ երիտասարդի, որպեսզի նա դասավորի իմ գրած պատմությունները և ուղղի շարադրանքի ոճը, ինչպես իմ խորհրդով արեց՝ իմ զարմիկ Դամփյերը իր «ճամփորդություն աշխարհի շուրջը» գրքի համար:

Բայց ես չեմ հիշում, որ քեզ թույլ տված լինեի որևէ բան հանելու իմ գրվածքներից, և առավել ևս՝ որևէ բան ավելացնելու: Ուստի վերջինի առնչությամբ ես սույնով հրաժարվում եմ քո ավելացրած ամեն ինչից, մասնավորապես նկատի ունենմ այն պարբերությունը, որում հիշատակվում է Նորին Մեծություն թագուհի Աննան՝ իր բարեպաշտ և փառավոր հիշատակով: Քանզի ես նրան ավելի շատ եմ հարգել ու գնահատել, քան մարդկային ցեղի որևէ այլ ներկայացուցչի: Բայց դու կամ քո գործընկերը պետք է մտածեիք, որ դա ոչ միայն չէր կարող համապատասխանել իմ ցանկությանը, այլև որ ինձ համար վայել չէր, մեր ցեղատեսակի որևէ այլ արարածի գովել իմ տիրոջ՝ արժանապատիվ Յուլիանինմի ներկայությամբ: Եվ առավել ևս, այդ

պնդումը լիովին կեղծ է, որովհետև, որքան ինձ հայտնի է, քանի որ եղել են Անգլիայում Նորին Մեծության թագավորության մի հատվածում, նա կառավարում էր գլխավոր նախարարի միջոցով, ավելին՝ նույնիսկ հաջորդաբար երկուսի միջոցով, որոնցից առաջինը Գոդոլֆինի լորդն էր, իսկ երկրորդը՝ Օբսֆորդի լորդը: Եվ ուստի դու ինձ ստիպել ես ասել մի բան, ինչը չի համապատասխանում իրականությանը:

Նմանապես «Նախագծողների ակադեմիայի» առնչությամբ իմ նկարագրության մեջ և իմ տիրոջ՝ արժանապատիվ Յուլիանինմի հետ ունեցած գրույցներից մի քանիսի ընթացքում, ինչի նկարագրությունից դու կամ բաց ես թողել որոշ կարևոր հանգամանքներ, կամ այնքան ես կրճատել ու լիովին փոխել դրանց իմաստը, ընդհուպ այնքան, որ ես գրեթե չեմ ճանաչում իմ իսկ գրածը: Երբ ես որոշ ժամանակ առաջ ակնարկեցի քեզ այդ մասին իմ նախորդ նամակներից մեկում, դու սիրալիրաբար պատասխանեցիր, իբր վախենում էիր, որ կարող ես վիրավորել որևէ մեկին, քանի որ իշխանավոր մարդիկ ուշադիր հետևում են մամուլի տպագրություններին և կարող են ոչ միայն մեկնաբանել, այլ նաև պատժել այն ամենի համար, ինչը կարող է ընկալվել որպես «իննուենդո»^[1] (որքան հիշում եմ դու հենց այդ բառն օգտագործեցիր): Բայց չեմ հասկանում, թե ինչպե՞ս կարող էր այն, ինչը ես ասել եմ բազում տարիներ առաջ և Անգլիայից մոտ հինգ հազար լիգ^[2] հեռավորության վրա գտնվող մեկ այլ թագավորությունում, վերաբերել այն «յահուներին»,^[3] որոնք այժմ, ինչպես ասում են, «առաջնորդում են նախիրը», հատկապես այն ժամանակ, երբ ես նույնիսկ չէի էլ կարող մտածել կամ վախենալ, որ երբևէ կարող եմ ունենալ նրանց իշխանության տակ ապրելու

դժբախտությունը:

Միթե՞ ես հիմնավոր պատճառ չունեմ բողոքելու, առաջին հերթին հենց այն պատճառով, որ տեսնում եմ, թե ինչպես են այդ իսկական «յահուները» շահագործում «հուլյինհնմներին»՝ նրանց իրենց կառքերին լծած աշխատացնելով տեղից-տեղ գնալու համար և այնպես են վերաբերվում այդ արժանապատիվ արարածներին, կարծես նրանք անասուն են, այլ ոչ բանական էակներ: Եվ, անկեղծ ասած, միայն նման հրեշավոր ու զագրելի տեսարանից խուսափելու ցանկությունը ինձ ստիպեց պաշտոնաթող լինել ու մեկուսանալ ժամանակակից հասարակությունից:

Այսքանն անհրաժեշտ համարեցի քեզ ասել քո անձի և այն գործի մասին, որը ես վստահել էի քեզ:

Չաջորդակի ես բողոքում եմ իմ իսկ դատողության անխոհեմությունից, որ թույլ տվեցի քեզ և մի քանի ուրիշների, որ խնդրանքներով ու ապակողմնորոշիչ փաստարկներով համոզեք ինձ հրապարակելու իմ ճամփորդությունների նկարագրերը, հակառակ իմ սեփական կարծիքին:

Խնդրում եմ, հիշի՛ր, թե որքան հաճախ եմ քեզ հորդորել մտածել այդ մասին: Երբ դու պնդում էիր՝ որպես հիմնավորում բերելով հանրային օգուտի հանգամանքը, ես քեզ ասում էի, որ «յահուները» կենդանիների այնպիսի տեսակ են, որոնք բացարձակապես անկարող են բարեփոխվելու թե՛ ուսուցման, թե՛ օրինակի միջոցով:

Եվ այդպես էլ եղավ. որովհետև ոչ մի չարաշահում և ապականություն, զոնե այս փոքր կղզում, չդադարեց, ինչպես ես հույս ունեի, այլ ընդհակառակը: Վեց ամիս սպասելուց հետո, ոչ մի

ակնարկ անգամ չեն ստացել, թե իմ գիրքը որևէ ազդեցություն է ունեցել ըստ իմ նպատակների:

Ես խնդրել էի քեզ նամակով հայտնել ինձ, երբ կուսակցական պայքարը վերանա, դատավորները դառնան գիտուն ու արդար, հայցորդները՝ ազնիվ ու համեստ և գոնե մի կաթիլ առողջ բանականությամբ, իսկ Սմիթֆիլդ հրապարակը լուսավորվի հրկիզվող իրավաբանական գրքերի բրգածև խարույկներով,^[4] երբ երիտասարդ ազնվականների կրթությունը հիմնովին փոխվի, բժիշկներն աքսորվեն, Էգ «յահուները» սկսեն առաքինություն, պատվասիրություն, ճշմարտախոսություն և առողջ դատողություն ցուցաբերել, երբ մեծ նախարարների արքունիքներն ու ընդունարանները մաքրվեն ու կարգի բերվեն, երբ խելքը, արժանիքն ու գիտելիքը պարզևատրվեն, իսկ արծակ և չափածո գրմրոցով մամուլը վարկաբեկող հեղինակները դատապարտվեն ու տելու միայն իրենց սեփական թղթի հունք բամբակը^[5] և ծարավը հագեցնելու իրենց սեփական թանաքով:

Ես սպասում էի, որ քո քաջայերանքով՝ իմ գործի հրապարակման արդյունքում վերոնշյալ, և հազարավոր այլ բարեփոխումներ կկատարվեն, որովհետև դրանք հստակ բխում էին իմ գրքում ներկայացված ճշմարիտ դիտողություններից: Բայց պետք է ընդունել, որ յոթ ամիսը բավականին երկար ժամանակ է «յահուներին» բնորոշ բոլոր արատներն ու տխմարությունը ուղղելու համար, եթե միայն նրանց բնությունը թեկուզ մի փոքր հակվածություն ունենար դեպի առաքինություն կամ իմաստություն:

Սակայն քո նամակներում մինչ այժմ ոչ միայն չես արդարացրել իմ սպասումները, այլ ընդհակառակը՝ դու ամեն

շաբաթ ծանրաբեռնում ես մեր սուրհանդակին բազմաթիվ զրպարտագրերով, բացատրագրերով, մեկնաբանություններով, հուշերով և դրանց շարունակություններով, որոնցում ես տեսնում եմ, թե ինչպես են ինձ մեղադրում մեր մեծ պետական այրերին քննադատելու, մարդկային բնությունը նվաստացնելու (ինչպես նրանք դեռևս համարձակվում են կոչել դա) և կանացի սեռին վիրավորելու մեջ:

Ես նաև տեսնում եմ, որ այդ գրվածքների հեղինակներն անգամ իրար հետ համաձայն չեն: Նրանցից ոմանք չեն ընդունում, որ ես եմ իմ ճամփորդությունների հեղինակը, իսկ մյուսներն ինձ են վերագրում այնպիսի գրքեր, որոնց մասին ես երբևէ նույնիսկ չեմ էլ լսել:

Ես նաև գտնում եմ, որ թո տպագրիչը այնքան անփույթ է եղել, որ լրիվ խառնել է իմ ճամփորդությունների ժամանակագրությունը՝ սխալ նշելով տարիները, ամիսները և օրերը և անգամ աշխարհագրական կոորդինատները: Իսկ հիմա ինձ հայտնում են նաև, որ գրքի հրատարակումից հետո բնագիր ձեռագիրն ամբողջությամբ ոչնչացվել է, այնպես որ ես ինքս էլ որևէ օրինակ չունեմ ձեռքիս տակ: Այնուամենայնիվ, ես քեզ ուղարկում եմ որոշ ուղղումներ, որոնք կարող ես ներառել, եթե երբևէ երկրորդ հրատարակություն նախաձեռնես: Բայց ես չեմ պնդի դրանց վրա և թողնում եմ դա իմ խելամիտ ու ազնիվ ընթերցողների դատողությանը:

Ինձ հասել է նաև, որ մեր ծովային «յահուներից» ոմանք դժգոհում են իմ օգտագործած ծովագնացական եզրերից՝ ասելով, իբր ես սխալ եզրեր եմ օգտագործում, կամ որ այժմ այլևս այդպես չեն ասում: Ես այդտեղ ոչինչ չեմ կարող անել: Իմ առաջին

ճամփորդությունների ժամանակ, երբ դեռ երիտասարդ էի, ինձ ուսուցանել են ամենահին նավաստիները, և ես խոսել եմ այնպես, ինչպես նրանք էին խոսում: Սակայն հետո նկատեցի, որ ծովային «յահուները», ինչպես նաև ցամաքայիները, սիրում են նոր բառեր հորինել, և փոխում են դրանք գրեթե ամեն տարի: Այնպես որ, երբ երկար ճամփորդություններից հետո ես վերադառնում էի հայրենիք, հայտնաբերում էի, որ հին գործածական լեզուն այնքան էր փոխվել, որ հազիվ էի հասկանում նոր խոսքերը: Եվ նկատում եմ, որ երբ որևէ «յահու»՝ հետաքրքրությունից դրդված, Լոնդոնից գալիս է ինձ այցելության, մենք երկուսս էլ դժվարանում ենք միմյանց հասկանալու մեջ:

Եթե «յահուների» քննադատությունը որևէ կերպ կարողանար ազդել ինձ վրա, ես իսկապես մեծ պատճառ կունենայի բողոքելու, որովհետև նրանցից ոմանք այնքան հանդուգն են, որ իմ ճամփորդությունների գիրքը որակավորում են որպես երևակայության արդյունք և նույնիսկ ակնարկում են, թե «հույնհնմներն» ու «յահուները» գոյություն չունեն ավելի, քան որպես Ուտոպիայի բնակիչներ:^[6]

Իրոք, պետք է խոստովանեմ, որ Լիլիպուտի, Բրոքդինգրաֆի (այդպես պետք է գրվեր բառը, ոչ թե սխալ կերպով՝ Բրոքդինգնագ) և Լապուտայի ժողովուրդների մասին ես դեռ չեմ լսել, որ որևէ իսկական յահու համարձակվեր վիճարկել նրանց գոյությունը կամ այն փաստերը, որոնք ես ներկայացրել եմ նրանց մասին, որովհետև ճշմարտությունն անմիջապես համոզում է յուրաքանչյուր ընթերցողի:

Իսկ արդյո՞ք հույնհնմների և յահուների վերաբերյալ իմ պատմության մեջ ավելի քիչ հավանական փաստեր կան, երբ

պարզ է, որ վերջինների նման հազարավորները կան հենց այս երկրում, որոնք իրենց եղբայրացու անասուններից տարբերվում են միայն նրանով, որ խոսում են ինչ-որ անհասկանալի լեզվով և մերկ չեն քայլում:

Ես գրել եմ նրանց ուղղելու համար, ոչ թե նրանց հավանությանը արժանանալու: Նրանց ամբողջ ցեղի միասնական գովասանքն ինձ համար ավելի քիչ արժեք ունի, քան այն երկու ապականված հուլիսիանների խրիստոնյունը, որոնց ես պահում եմ իմ ախոռում, որովհետև նրանցից, նույնիսկ այդքան ապականված վիճակում, ես դեռ կարող եմ որոշ առաքինություններ սովորել առանց որևէ արատավոր խառնուրդի:

Մի՞թե այս խղճուկ կենդանիները կարծում են, թե ես այնքան ցած կիջնեմ, որ կփորձեմ անգամ պաշտպանել իմ ճշմարտախոսությունը նրանց լկտի սաղրանքներից: Թեև ես ինքս էլ ըստ էության յահու եմ, բայց հուլիսիանների ամբողջ երկրում հայտնի է, որ իմ մեծահռչակ տիրոջ ուսուցմամբ և օրինակով ես կարողացա երկու տարվա ընթացքում (թեև խոստովանում եմ՝ մեծ դժվարությամբ) հաղթահարել ստելու, խաբելու, կեղծելու և երկիմաստ խոսելու այն սատանայական սովորությունը, որը խորապես արմատացած է մեր ամբողջ տեսակի հոգիների մեջ, և հատկապես եվրոպացիների:

Ես այլ բողոքներ էլ ունեմ այս տիան առիթի կապակցությամբ, բայց այլևս չեմ ուզում վատնել ո՛չ իմ, ո՛չ էլ քո ժամանակը: Պետք է անկեղծորեն խոստովանեմ, որ իմ վերջին վերադարձից հետո յահուական բնույթիս բնորոշ որոշ ապականություններ կրկին արթնացել են իմ մեջ՝ ձեր տեսակից

մի քանի մարդկանց, հատկապես իմ ընտանիքի անդամների հետ շփվելու անխուսափելի անհրաժեշտության արդյունքում: Այլապես ես երբեք չէի փորձի այնպիսի անհեթեթ նպատակ նախձեռնել, ինչպիսին յա հունների ցեղը այս թագավորությունում բարեփոխելն է: Իսկ այժմ ես ընդհանրապես և ընդմիշտ հրաժարվում եմ որևէ նմանատեսակ անհեթեթ ու անիրականալի ծրագրերից:

2 ապրիլի, 1727 թ.

Մաս 1. Ճամփորդություն դեպի Լիլիպուտ

Գլուխ I.

*Որտեղ հեղինակը պատմում է իր և իր ընտանիքի մասին:
Նկարագրում է իր առաջին ճամփորդության սկիզբը: Ենթարկվում
է նավաբեկության, փրկվում է և լողալով հասնում Լիլիպուտ երկրի
ափերին: Նրան գերեվարում են բնիկները և տեղափոխում երկրի
խորքը:*

Հայրս Նոթինգհեմշիրում մի փոքր կալվածք ուներ: Ես հինգ
որդիներից երրորդն էի: Երբ տասնչորս տարեկան էի, նա ինձ
ուղարկեց Քեմբրիջի Էմանուել քոլեջը, որտեղ՝ ջանասիրությամբ
գրադպելով կրթությամբ, ապրեցի երեք տարի: Սակայն
ապրուստի ծախսերը, թեև ես մի փոքր կրթաթոշակ էի ստանում,
չափազանց ծանր էին մեր ընտանիքի համեստ կարողության
համար: Ուստի ինձ աշկերտության տվեցին Լոնդոնում հայտնի
վիրաբույժ պարոն Ջեյմս Բեյթսին, որի մոտ մնացի չորս տարի:

Հայրս երբեմն փոքր գումարներ էր ուղարկում, և ես դրանք
ծախսում էի նավագնացության ու մաթեմատիկայի այն
բաժիններն ուսումնասիրելու վրա, որոնք օգտակար են
ճամփորդներին, որովհետև հավատացած էի, որ մի օր
ճակատագիրն ինձ ճամփորդելու հնարավորություն կտա:

Երբ հեռացա պարոն Բեյթսից ու վերադարձա հորս մոտ,
հենց իմ բարի ուսուցիչ պարոն Բեյթսի, իմ քեռի Ջոնի և մի քանի

այլ ազգականների օգնությամբ քառասուն ֆունտ^[7] գումար հավաքեցի և նաև խոստում ստացա, որ տարեկան երեսուն ֆունտ կունենամ Լեյդենում ապրելու և սովորելու համար: Այնտեղ ես բժշկություն սովորեցի երկու տարի և յոթ ամիս՝ համոզված, որ երկար ճամփորդությունների ժամանակ այդ գիտությունը ինձ շատ օգտակար կլինի:

Լեյդենից վերադառնալուց կարճ ժամանակ անց իմ բարի ուսուցիչ պարոն Բեյթսն ինձ խորհուրդ տվեց որպես վիրաբույժ ծառայել «Սվոլդու» նավի վրա, որի հրամանատարը կապիտան Աբրահամ Փանելն էր: Վերջինիս երեք ու կես տարի ծառայեցի և մի քանի ճամփորդություն կատարեցի դեպի Լևանտ^[8] ու այլ վայրեր:

Վերջին ճամփորդությունից վերադառնալուց հետո որոշեցի հաստատվել Լոնդոնում: Իմ նախկին ուսուցիչը հավանություն տվեց իմ մտադրությանը և ինձ ներկայացրեց բժշկի կարիք ունեցող մի քանի ընտանիքների: Բնակության համար մի փոքր տուն վարձեցի Օլդ Ջուրի թաղամասում, և, երբ ինձ խորհուրդ տվեցին ամուսնանալ, այդպես էլ արեցի և ամուսնացա՝ օրիորդ Մերի Բարթոնի՝ Նյուգեյթ փողոցի գուլպաների վաճառական, պարոն Էդմունդ Բարթոնի երկրորդ դստեր հետ: Կինս ինձ որպես օժիտ բերեց չորս հարյուր ֆունտ:

Բայց երկու տարի անց իմ բարի ուսուցիչ Բեյթսը մահացավ, և քանի որ շատ բարեկամներ չունեի, գործերս սկսեցին վատթարանալ: Խիղճս թույլ չէր տալիս, որ գործի այնպես, ինչպես ընդունված էր իմ որոշ գործընկերների մոտ: Այդ պատճառով կնոջս ու մի քանի ծանոթների հետ խորհրդակցելով՝ որոշեցի նորից ծով դուրս գալ: